

THE LUTHERAN

UNIVERSITY HERALD

No. 16.

Tacoma, Wash. Aug. 25, 1894.

Vol. 4

Kinesernes Lære om Livet efter dette.

Foredrag holdt ved „Vor Frelseres Skand. luth. Menigheds Ungdomsforening San Francisco, Cal. af N. S. Lange.

Videnskabsmænd, der har foretaget etnologiske Undersøgelser paa Jorden, har endnu ikke fundet et Folkelag, som var ganske uden Gudsdyrkelse. Blandt de vildeste og raueste Stammer, hvor en hvid Mand aldrig før havde været, fandt Videnskabens Repræsentanter (og Misshoærerne) Altere opreiste og Folkene ivrige i Bøn og Dsjringer. Men spør vi mandiske Lærde, om de nogeninde fandt et Folk uden Tro paa et Liv efter dette, vil de svare, [dersom de er oprigtige.] at hvor de kom, fandt de ikke alene Folket bedende og oprende til sine Guder, men ogsaa forberedende sig til til „noget efter Døden“. Der findes vistnok uærlige Videnskabsmænd, som fordi de saa gjerne vil fremstjynde Bantroen, holder Sandheden tilbage, men ligesaa vist som „Murder will out,“ kommer ogsaa disse Lærdes Uæsterrettligheder med Tiden frem for Dagen. —

Den eng. Naturforsker Sir John Lubbock i. Ex. siger i „The Origin of Civilization,“ at „de Indsødte paa Pelu søerne i Eghaver er blottet for al Religion,“ men Miklukho-Maklay fandt Shamanismen temmelig udbredt hos dem. I enhver Landeby fandt han en „Kalli“ eller Shaman [Prest og besoruden fem Underkaliter.

De lodne Ainos, som bebod det nordre Japan, [Yego] var en Tid Gjenstand for de Lærdes Kritik. Man troede sikkert, at dette Folk, med sin Hundemytologi, og lodne fra Jesen til Fodsaalen, slet ikke kunde høre til Menneskescægten, men efter dybe Granstanger er Prof. Bidmore ved „The American Museum of Nat. History, New York,“ kommet til det Resultat, at Ainosfolket ogsaa kan henregnes til Adams Slægt, og en anden Granstanger, vil paasta, at man her har fundet en af de gamle Israels Stammer.

Romerne og Grækerne tænkte heller ikke bare paa dette Liv, men lærte, at der under Jorden var et Hades og

Tartarus, hvortil de onde Aander gik, og ved Jordens Ende et Elysium, „en taareløs Ewighed,“ som Pinde kaldte det, hvortil de gode gik hen, for at nyde Fred og Salighed.

Naar man i det romerske Landstæb, Etruria, anlagde en ny By, gravede man et dybt Hul i Jorden, og dækkede til med en Steen. Tre Dage hvert Aar tog man Steenen bort og Aanderne kom op fra Underverdenen. . . De gamle Frankmænd, som boede ved Kysten af den eng. Kanal, troede, at de Afsødes Aander gik ned under Vandet og dukkede op paa den anden Side. . . Vore hedenste Forsædres Lære om Livet efter dette, kjender vi til af vor Norges Historie. De Indsødte paa Samoøerne tro at Nedgangen til Aanderverdenen er ved den vestre Øs vestre Punkt; de tror ogsaa paa et „lyst Sted“, hvortil de gode gaar; og om Kanakernes Tro paa Dødsriget „Bo“, om Vulkanernes Gubinde „Pele“ o. s. v., hørte vi forrige Gang.

Ja, viskelig, mine Venner, hvor vi kommer hen i Verden, vil vi finde Menneskene ikke alene alvorlige i sin Gudsdyrkelse, men ogsaa med største Iver stræbende og ligende efter at opnaa Lyksalighed hinsides Graven. Ewigheden er en Magnet, der drager alle henimod sig, og det er træffende sandt, hvad en af vore Digter har sagt:

Hvad er Livet?
Et Lust i Sivret,
Et Spil af Kræfter,
Som higer efter
En Ewighed.

Efter disse saa Bemærkninger vil vi da gaa over til vort Tema:

Kinesernes Lære om Livet efter dette.

Som vi vist alle ved, eksisterer der i Kina tre store religiøse Systemer, nemlig Konfucianismen, Taoismen og Buddhismen. De to første blev stiftede i Landet 500 Aar før Kristus, den sidste derimod fra Indien ved Buddhismissionærer i det første Aarhundrede af vor Tidsregning.

Doenfor blev nævnt, at der hos alle er en „Higen efter Ewigheder.“ Denne Higen og Trang gjorde sig ogsaa gjældende hos Kineserne paa Konfucius's Tid, men mærkelig

nok lærte denne store Mand intet bestemt om Landeverdenen, hvilket vi kan forstaa af hans Svar til en vis „Re Boo, der engang spurgte ham besaagaende: „Naar vi ved saa lidet om Livet her, hvad kan vi saa vide om et Liv hinside, og naar vi saa daarligt tjener Mennesker her, hvorledes kunde vi da tjene Aander?—Laohye, Taoismens Grundlægger, der var Konfucius's samtidige kom heller aldrig frem med nogen Evighedslære, og omendstjont de (C og L) var uenige i meget, synes de at have stemt overens i dette Punkt! Men de tog begge feil, naar de troede, at Kineseren ikke ventede at „saa Belsønning efter Døden for det gode, han gjorde her i Livet, eller Straf for det onde,“ og omendstjont det var forbudt „det himmelske Riges Indraanere“ at gaa videre i Religionen end Mesterne, fortsattes dog Evighedspekulationerne nedigjennem Tiderne, indtil Aaret 65 efter Kristus, da Buddhismen „løste Gaaden.“ Ved nævnte Tid udbredte det Rygte sig i Kina, at der i Vesten var opstaaet en stor Lærer, som overgik alle, man havde hørt om. Det var Rygtet om Jesus, Verdens Forsøner, som nu havde naaet Landet. Keiser „Ming Ti,“ som da regjerede Kina, sendte en Delegation afsted forat op søge den store Lærer, og havde de Udsendte draget bent i vest, vilde de naaet Palestina; men de tog for langt syd og kom til Indien, hvor de lærte Buddhismen at kjende. De kom tilbage til Fædrelandet medhavende Lærere, og som Tid i Præriegræs spredte den unge Lære sig ud over Landet. Aldrig har Buddhismen nogetsteds fundet bedre Jordbund end i Kina; thi der var Trang hos Folket til en Religion, som lærte et Liv efter dette. Resultatet af Buddhismen i Kina er 1 Million Afgudstempler og 10,000 Afguder, for hvem Landets 400 Millioner Mennesker bærer Kæde . . .

Gautama Buddha lærte sig Trin i Tilværelsen: Guder, Mennesker, Dæmoner, Dyr, sulne Aander og Helvedsstraffen. Livet forestilles ved et stort usynligt Hjul med sex Ege [Spokes,] der ustandselig gaar rundt fra den ene Tilværelse ind i den anden henimod „Nirvana,“ Buddhisternes Himmel. Indtil „Nirvana“ naaes, finder Sjelen ingen Ro, men er stadig paa Vandring, enten Trin for Trin opad imod Lykkeligheden, eller Trin for Trin nedad mod Jorden, hvor Livet begynder forfra i Dyrekjætte, eller maaste i det usleste Kryb—alt beroende paa Fortjeneste.

*While turns this wheel invisible,
No pause, no peace, no staying place can be;
Who mounts will fall, who falls may mount;
The spokes
Go round incessantly.*

Sir Edwin Arnold.

Men Buddhismen har ikke magtet at holde sig i sin oprindelige Skikkelse hos det himmelske Riges Folk; andre Sedningefolks religiøse Ideer har sneget sig ind.

En religiøs Bog kaldet „Yul Lil chi Po Pin,“ som i sin Tid udkom i Kanton, findes Sjelevandringen og Helvedsstraffen beskrevne baade i Billeder og Tugt, og efter en eng. Oversættelse af nævnte Bog, har jeg mit Stof.

Kinesernes Hades kaldes „Jam Kan“ eller „Jam Fu“ og ligesom der i den græske Underverden var en Pluto, har

man i „Jam Kan“ en Jim Bo Wong,“ der ligesaa bar. „Ti Yul“ svarer til Tartarus og „Vestens Paradis,“ hvortil de gode Aander gaa, er Elysium.

Inden „Jam Kan“ er der 10 Domstole, og til hver af disse henhøre 16 Baretægtsfængsler, ialt 160. Hver Domstol har sin Dommer, Skriver, Forbrydere og Bøddler, og sin egen eiendommelige Straffemetode. Hele Stellet er helliggjennem kinesisk, og som det foregaar i en Districts Magistrats „Jamen“ eller Ret. Paa Dommerstol i No. 1 sidder „Tsung Kwong“ klædt i kongeligt Skud. Bag ham staar et Par Tjenere med hver sin Vifte, forat skjule ham af, da Stedet er temmelig hødt. Foran ham staar opstillet en lang Række af Forbrydere. De, som her forhøres og faar sin Dom er Mennesker, der tog sit eget Liv, hvorved de bragte Sorg og Bedrøvelse over andre. I Underverdenen lider de ligesom Tantalus i Hades, omgivet af Mad, der flyr fra dem, naar de griber efter den, og „Vand, Vand overalt, men ei en Draabe at stille sin Tørst med. Efter to Aars Lidelse faar Aanden Tilladelse til at gaa tilbage did, hvor Selvmordet fandt Sted, og der gives nu Anledning til Anger og Ruelse. Er der endnu Gjenstridighed tilbage, ledes Uslingen hen til „Jam Kan“ igjen af en Djævel, der holder ham godt fast i en Lænke bundet om hans Hals, og i et Speil, som Dæmonen holder i sin Haand, læser Fangeren sine egne Forbrydelser. Ryggesløse Præster, der tog Betaling for Messer, de aldrig læste—eller ogsaa kun delvis—stænges inde i mørke Celler, hvor de ved meget sparsomt Lys maa læse høit fra en smaafløjet Bog de „Sutras“, som de her i Livet forsømte, og Konner, der bestjal Fattighøsserne faar ogsaa sin velfortjente Straf. Paa den anden Side af „Tsung Kwong“ staar de gode Aander opstillede. Til disse hører de, som her i Livet leiede Folk til at ødelægge af usædelig Literatur og opsamle uretne hellige Bøger, at de ikke blev trampet under Fødder. Her faa de sin Løn og sendes paa Wei til „Nirvana.“

I „Court“ No. 2 er „Cho Kong“ den præsiderende. Under den søndre Søjle ligger hans „Domæne.“ Han har med mange Forbrydere at gjøre. Præster, som narrede Børn bort fra sine Forældre og gjorde dem til Runke og Konner, eller solgte dem som Slaver; de, der stæbte Kæstens gode Navn og Rygte; uvidende Læger, som ved sit Kvalksalveri sendte sine Patienter i en tidlig Grav; Slaveholdere, der nægtede at lade sine Slaver gaa, naar nogen vilde løsløbe dem, Kjeltringagtige Egetabsagenter, som firklede Parti mellem friske Personer og saadanne, som led af Spedalskhed eller andre uhelebrede Sygdomme; svigagtige „Trustees“ og Bøddler, der bortstjælede de umyndiges Eiendom. o. s. v.—alle disse faar af Cho Kong sin Dom.

De aflædes og kastes nøgne ud paa Jorden eller ned i Kviksand, hvor de lidt efter lidt drages tilbunds. Tyvagtige Statsembedsmænd indsættes i Fernbur faa trange at de umulig kan vende sig, men altid maa blive staaende i samme Stilling. Efter Aarhundreders Pinsler vil de angre, og faar da Lov at vende tilbage til Jorden og begynde Rejsen paa det store Livshjul forfra i en Medemarks Skikkelse.—De gode, som ved dette „Tribunal“ faar sin Belsønning er de, der havde

Sympati med og gjorde Godt for sine Medmennesker; de, der kjøbte og udbelte religiøse Traktater; de, der gav Almisse til de fattige, Medicin til de syge, Husly til de husvilde, og som gik af Veien for den krybende Orm, at den ikke blev ihjel-trampet. Alle disse udvries fra Stjærtsilden og sendes tilbage til dette Liv som Mennesker. Kvinder, som har tilbragt sine Dage i Kjærlighedsgjæringer, opnaar den Lykke at indtage Mandts Stilling en Forrettighed, som den kinefiske Kvinde sætter megen Pris paa. (Mere.)

Fra Missionsmarken.

* * *

Hr. Redaktør.

"Bedre sent end aldrig," siger Ordsproget. Jeg burde nok have skrevet til "Herald" før, da jeg ved at mange af Bladets Læsere gjerne vil høre nogle kirkelige Nyheder ogsaa fra denne Del af Puget Sound. Det er nærmest Skagit Co., som jeg denne Gang vil berette lidt om, og da Glæde og Sorg altid gaar Haand i Haand, saa bliver der heller ikke i dette Tilfælde noget Undtagelse fra Regelen. Ufsørgeligt kan nævnes Følgen af den store Oversvømmelse af Skagit River. Der har været talt og skrevet fra meget om de store Ulykker ved Frazer og Columbia Elvene, men der har været mindre sagt om Oversvømmelsen af Skagit River, og dog har den anrettet stor Skade for de fleste og Ruin for enkelte. Paa Svinimish Flats, ikke langt fra La Conner, som endog Saltvandet ind, og Jorden er paa de Steder ødelagt ikke alene for iaar, men ogsaa for næste Aar. Rundt Fir, 7 Mil fra Stanwood, stod Vandet paa sine Steder 7½ til 8 Fod høit. Paa Olympia Marsh stod Vandet fra 3 til 4 Fod høit, og paa et Sted gik det op til 7 Fod, forlænges der. Oversvømmelsen strakte sig endog lige ned til Edison, hvor de forresten havde haft Oversvømmelse et Par Gange tidligere iaar. Et a vore norske Farmere dersteds har saaledes plantet Potetes 3 Gange. Man har ærlig fortjent Potetes iaar, bare det nu ikke bliver for lidt Vand for dem, ligesom det før var for meget. Allerede i Begyndelsen af Mai fandt jeg flere Farme forvandlede til store Jandsøer, hvor Vandet var flere Fod dybt. Menneskene fik finde sig i det, men Hønsene holdt et forfærdelig Spektakel i sine Huse ude paa Vandet, og de lod Folk vide, at de var alt andet end tilfreds med Sølivet.

Den 8de Juli var en Glædedag paa Olympia Marsh, idet 2 unge Konfirmanter fik gjentage, sit Daabsløfte. Skolehuset, hvor vi har vore Gudstjenester, var satult pyntet med Blomster og Græs, og flere Familier kom ifra Edison. Maatte Gud velsigne baade disse 2 kjære Konfirmanter og de andre Skolebørn paa Olympia Marsh, saa at de altid maa vedblive at være Guds kjære Børn samt blive dygtige Stridsmænd i Kristi Hær. Der blev optaget et Off. r paa \$6.75 til Indremissionen, foruden at Forsamlingen uopfordret optog en Kollekt paa \$4.45 til at bestride Undertegnede's Reiseudgifter. Samme Dag var der ogsaa Konfirmation i den svenske lutherske Kirke paa Pleasant Ridge. Mandag havde sidstnævnte Menighed en Picnic i Sullivans Grove, nær La Conner. Fem Familier fra Olympia Marsh, eller reistere sagt

4 Familier fra Marshen samt Undertegnede med Familie, drog tidlig om Morgenen ned til Sullivans Grove, og alle havde sine velslydte Kurve med. Det gjorde godt at mødes med saa mange Skandinaver til en kirkelig Fests. Maatte da vort Folk under Guds Velsignelse stævne frem, som det har begyndt, og Kirke og Skole have Fremgang iblandt os.

Hermed en hjertelig Hilsen til "Universi y Herald" fra Venner paa disse Kanter.

Deres

Carlo A. Sperati.

New Whatcom, 7de August, 1894

Da „Nordre Pac fic Specialkonferens" sidst var samlet i Stanwood Wash., gav hver af dens Medlemmer en Oversigt over sit Virkesfelt og de Steder i hans Nærhed, som trængte til Betjening, men som man endnu ikke havde været istand til at naa. Det viste sig da, at Trangen til Prester var voxet mere end Forsyningen. Dette kan maaske synes mange af vore Brødre i Osten at være urimeligt, da der allerede er saa mange Prester herude, ovennævnte Konferens tæller jo elleve Medlemmer, og desuden er der fem Prester i California. Det kunde derfor se ud, som om der maatte være Prester nok i dette Distrikt, men det er langt fra at være Tilfældet. Fire Prester til hvide strog ansattes bare i denne Ende af Distriktet, og endda vilde Betjeningen i mange Tilfælde blive saa tarvelig, at det blot kunde ansees som en midlertidig Ordning. Det er utroligt, hvilken en Mængde af større eller mindre norske Settlementer der findes i disse vestlige Stater. Disse Settlementer voxer i Regelen hurtigt, og flere nye kommer stadig til hvor der idag er blot to eller tre Familier, kan der om to @ tre Aar være fra fem til ti Gange saa mange, Exempler herpaa mangler ikke. Heril kommer den Omstændighed, at vore kirkelige Modstandere, „den forenede Kirke" og Sekterne lægger os allehaande Hindringer i veien. De synes at være i Besiddelse af en Vaabenart, som vi mangler, et Slags let Kavalleri, der sætter dem istand til med forholdsvis saa Kræfter at indtage og paa en Maade holde et stort Territorium. Maaske vi kunde lære lidt af disse Folk. Paa sine Missionsreiser udbreder de saaledes sine Tidsskrifter samt Traktater, Sangbøger og lignende. Hvorfor kan ikke den norske Synodes Prester gjøre det samme? Der kan ikke være nogen Tvil om, at nogle Tusinde Exemplarer af forskellige let læselige kristelige Traktater samt Prøvenummere af vore kirkelige Blade, alt til fri og rigelig Uddeling paa Missionspadsene vilde være en Sæd, som vilde bære rig Frugt i sin Tid. Derimod er det for det meste saa med vore Prester, at de, naar de efter adskillig Røise er naaet frem til et tjernet Settlement, saa prædiker de der en eller to Gange, læser med Børnene osv. og drager saa afsted igjen uden at efterlade sig noget synligt Mærke paa, at de har været der. Eller, om de har nogen Smaa skrifter med sig, saa er de nødt til at sælge dem, da de jo selv har maattet kjøbe dem og ikke har Raad til at give dem bort. Nu er jo en stor Del for ikke at sige den største Del, af vore Landsmænd, som har stillet sig ind i Byerne og Skovene herude, desværre saadanne, som synes, de gjør Presten en stor Tjeneste ved at komme og høre paa ham, og

derfor har de ingen Bøjt til Fagester at betale 10, 15 eller 25 Cents for en Traktat; men hvis de vil en saadan for inter, vilde de tage den med hjem og i de allerførste Tilfælde vilde den blive læst af dem selv eller nogen anden der i Huset. Dette er visseelig en Maade, hvorpaa vi i Missionens store og heftige Gjerning kan plante og vandre, og gjør vi ogsaa dette af Tro og Kjærlighed til Gud, saa vil han give Bøjt efter sit Velbehag.

Men der er en anden Maade, hvorpaa vore Modstandere søger at tjene sin Sag og skade vor, og hvori vi ikke bør efterligne dem, og det er at de [enten af Uvidelse eller af andre Grunde] stiller den norste Synodes Bære og Provis frem for Folk i et falskt Lys. Vi vilde ikke have nogen Grund til at klage, om de fra sit Standpunkt advarede Folk mod os som falske Lærere, naar de bare altid sagde Sandheden om os. Jo, vilde de selv med Flid studere den norste Synodes Bære og saa ærlig fremstille den i det rette Lys for sine Tilhørere, saa maatte de gjerne advare derimod som falsk Bære, thi da vilde de saa de fleste af sine Tilhørere imod sig og vilde saaledes komme til at virke som Missionærer for den n. Synode. Men disse Folk tager det ikke nøie med Sandheder, naar Taler er om vort Samfund. De synes at tænke som saa: „Kan vi ikke gjøre noget andet her, saa kan vi ialfald nøge at gjøre „Synoden“ ildelugtende for Folk“, og dette har lykkes dem altfor godt paa disse Kanter. Det er desværre den forenede Kirkes Præster, som har forsynet sig mest i dette Stykke men—kan man vente det bedre naar de har haft saadanne Lærere som Ostedal og Sverdrup?

Imidlertid trænger Sandheden stadig længere frem og vil ogsaa her vise sig at være mægtigere end Løgnen naar vi bare i Tro og Taalmodighed kan holde ud i vor Gjerning og lægge alle Sorger paa Herren.

Beslutninger

fattede af „Stillehavslystens Nordre Specialkonferents“, forsamlet i Starwood, Wash., i Anledning af Formand G. A. Preus's Død.

Gudskabet om, at det har behaget vor Fader i det Høie at bortkalde, fra den stridende til den triumferende Kirke, vor høitilbede Synodeformand, Past. G. A. Preus, har ogsaa naaet hid og syldt vore Hjertter med Demod, saa være det besluttet:

1) At vi vil gjerne være med at fremføre vor Tak til Kirkens Styre og Herre for det Arbejde, som han ved denne sin tro Tjener har udrettet til sit Riges Formerelse og sin Sandheds Bevarelse;

2) at vi vil bede vor naadige Gud og Fader at kalde mange Arbeidere i sin Bingsgaard og udruste dem med samme Lys og Kraft, som vor Formand har havt, til at erkende Guds Ords Sandhed og til at bevare og forsvare den, sit hellige Navn til Være og mange Sjæle til Frelse og Salighed.

3) Til vore Medstridere i Kampen for Kronen vil vi sige og synge med Brorson:

„Er du vansmægtig, Saa Hjertet i dig slaar?
Se, han er mægtig, Som for i Spidsen gaar,
Følg ham kun efter, Saa har det ingen Nød!
Naar Sjælen hester sig fast ved Jesu Død,
Saa faar hun Kræfter Mod alle Satans Stød.

Op, kun at tage Guds fulde Harnisk paa!
Gaa kun du Svage, Guds Søn vil med os gaa!
Lær kun at føre Det stærke Troens Stjold,
Det er at gjøre Sin Jesum til sin Vold,
Hvem vil dig røve? Du er i god Behold.

Gud lad os prøve Og gjøre Alvor af,
Den Strid at øve Frimodig til vor Grav!
Den lunkne Bane Kan ikke taale Stød,
Guds Kjæmperes Bane Før os med Blodet flød,
Op blodig Bane, Og vis os Jesu Død!

Her skal du være I daglig Kamp og Strid,
Der skal du bære Din Krands til evig Tid,
Den Sag er rigtig, Og skal det have Ræd,
Faar man forstigtig Og mandig at gaa frem,
Saa gaar man rigtig Til Gud i Himlen hjem.

Synod. Salmeb. Nr. 388, B. 5. 8—10.

Starwood, Wash. 11te Aug. 1894.

B. Harstad, N. Christensen, N. Pedersen, L. C. Fosli,
L. Nissen, Carlo A. Sperati, A. D. Dolven, Carl Hoel, G.
Ballestad, T. Tønnesen, T. Larsen.

The Pacific Lutheran University

i Parkland, nær Tacoma, Washington, begynder, om Gud vil, sin Virksomhed den 25 Oktober, 1894, Kl. 9.

Indmeldelser af Elever, bør indsendes snart muligt til Undertegnede og burde helst være ledsaget af Vidnesbyrd fra Præster af den norste Synode eller andre Mænd, som vi har Kjendskab til. Enhver Gut eller Pige paa 14 Aar og derover, som har Bøjt til at lære og er villig til at rette sig efter Skolens Regler, er velkommen.

Enhver Elev har under Lærernes Tilsyn Ret til at vælge de Fag, han ønsker at drive.

Bygningen er rummelig. Som Regel vil der være blot to Elever i hvert Værelse, der er forsynet med de nødvendige Møbler. Alle Værelser er vel ventilerede og skal opvarmes med Damp. Enhver Discipel maa holde sig med Klæder, Bøger, Sengklæder og Haandklæder.

Udgifterne vil for dette Skoleaar blive:

Kost.....\$2.00 pr. Uge.
Værelse.....fra 25 cts til \$1.00 " "

Skolepenge (Tuition).....\$1.00 " "

Undervisning i Musik betales særskilt.

Hvad tilreisende Disciple betaler over \$20.00 for billigste Ticket fra deres Hjem til Parkland, skal refunderes dem af Kostpengene, naar de opholder sig ved Skolen de tre Terminer i samme Aar.

I Forbindelse med Høiskolen er det Tanken, ogsaa at drive en Skole for Børn, hvori disse skal undervises i Common skolens almindelige Fag og desuden i Religion og Norsk, og for dem, som maatte ønske det, Religion paa engelsk.

Udgifterne ved denne Afdeling vil blive:

Kost for Børn op til 12 Aar.....\$1.25 pr. Uge,

" " " fra 12—15 Aar.....\$1.50 " "

Værelse......10 " "

Skolepenge......35 " "

For nærmere Oplysninger henvende man sig til

B. Harstad,

Parkland, Pierce Co., Washington.

Kirkeindvielse.

Søndagen, den 12te August sidste, blev den nye Kirke i Starwood, Washington indviet af Formand B. Harstad. Pastor E. Hoel fra Everett Wash. holdt Provostetalen over Salme 48, 10-15, Past. Harstad holdt Indvielsestalen over Dagens Evangelium om den Døstummets Helbredelse. I den høitidelige Handling deltog forresten foruden Stedets Prest Past. L. C. Fosk ogsaa Præsterne T. Parser, R. Pedersen A. Næsser, E. Vallestad, A. O. Dalven og T. Tønnesen.

Dette var ret en Høitidsdag for Starwood Menighed, og ikke blot for dem, men ogsaa for Nabomenighederne. Starwood Menighed kan nemlig betragtes som Modernemenigheden for disse, og det saa ud til, at Østrene af ganske Hjerte delte Moderens Glæde. Mange var komne til Festen fra Sættlementerne opgjennem Stagit og Stillaguomish Dalene og ogsaa fra andre Kanter, der var saaledes nogle fra Everett Seattle og Tacoma. Skjønt Kirken er stor og rummelig, var den paa den Dag ikke stor nok til at modtage de mange, som gjerne vilde se og høre.

Efter Gudstjenesten bekvæmtes disse store Skarer af Menighedens Kvinder i en dertil opsat lang Løvhytte paa Nord siden af Kirken. Dette gjorde ogsaa sit til at veltigeholde og forøge den glade Stemning hos alle, og det saa ud til, at boade Børter og Gæster var rigtig vel tilfreds med den hele Fests.

Den første norske lutheriske Prest, som betjente paa disse Kanter, var Past. L. Carlser, fra San Francisco Cal. Han var dengang den eneste Prest af den norske Synode vestenfor Rocky Mountains. Past. Carlser organiserede Starwood Menighed i Nils V. ques Hus i Maret 1876. Dens første Medlemmer var Nils Veque, Nils Eide Carl Christensen D. B. Jørgensen B. Gundersen og Knut Parson. Denne lille nye Menighed udstedte først Kald gennem Kirke raadet til (nu afdøde) Past. Emil Christensen som betjente Menigheden fra Portland Oregon indtil Past. E. Jørgensen ligesledes gennem Kirkeraadet blev kaldet til Menighedens Prest.

Pastor E. Jørgensen boede ved Starwood og betjente Menigheden i 14 Aar. Men han udtrakke ogsaa sin Virksomhed langt videre. Han har besøgt og for en stor Del regelmæssig betjent en Mængde Steder rundt Sundet og langs Flodern. Han har været i Seattle Tacoma og Portland maatte ogsaa længere sy. Til dette Missionsarbejde var han bedre udrustet end mange andre. Han havde et stærkt og haardt hjerte et vindende Væsen og Evne til at tale let og flydende derfor modtoges han altid med Glæde og han erindres endnu med Kjærlighed paa mange af de Steder hvor han har været Missionsarbejder. Nu har han allerede forlængst ganske opgivet den prestelige Virksomhed og saaledes desværre uddraget sin egen al Brug af de herlige Gaver som Gud har sat ham til at være Husholder over.

Past. Jørgensen nedlagde sit Embede for omtr. 1½ Aar siden. Efter ham betjente Past. B. Isberg Menigheden midlertidigt for et Aar indtil Past. L. C. Fosk fra Fairhaven blev kaldt til Menighedens Præst og modtog Kaldet for et halvt Aar Tid siden.

Menigheden tæller nu 138 Sjæle deraf 28 stemmeberettigede Medlemmer.

Den første Kirke som Menigheden byggede brændte for snart to Aar siden men ved ihærdigt Arbejde er det lykkedes at reise det Gudshus som nu er bleven indviet og Menigheden har vist al Grund til at glæde sig og takke Gud for hans

Gudhed. Den nye Kirke er en Framebygning paa 7) X 36 X 20 Fod med Tårn. Indredningen er sauk og sømmelig. Foruden Siddepladse til en Mængde Men er der nede i Kirken er der ogsaa et rummeligt Galleri over Øren hvor der er Plads for Orgelet for Menighedens stor blandede Sangkor og for endnu mange flere. Da den gamle Kirke brændte var man heldig nok til at saa reddet Klokker og Orglet og disse er nu anbragt paa sin Plads i den nye Kirke. Starwood'olene ere venlige og gæstfrie, rigtig runde og m. de Herrer og Husmødre. Dette bør især vi Præster erindre med taknemselighed thi foruden at vi hver Dag nød af Bændets Fødem i næsten altfor rigeligt Maal sit vi paa Indvielse dagen et Offer paa 50 @ 60 Dollars til Dækelse af vore Rejsedgifter. Herren gjengjælde dem for al deres Gudh d mod os. Han forunde dem altid i Raade sit rene Ordts Bærdiken og hjælpe dem ved sin Hand til stadig i sit Liv at vise at Guds Ord boer ikke blot i Kirken og i Bøghylden men ogsaa i deres Hjerter. Amen.

Betty.

Fr. Threshem var en af de vise og skarpsindigste Lovkyndige i sin Tid. Ingen af dem, der sad paa Dommerstol, søgte med saa megen Flid at udgranske Mærkningen til det Ondes Opkomst, og disse Mærkninger bleve altid af ham fremstillede saa klart og logisk, at ikke det mindste Led af den Række, hvortil hans Anklage bestod, viste nogen Rift eller Sprække. Han havde gransket og undersøgt Syndens Træ i dets høieste Top og gravet i Dybet i dets skjulteste Rødder. Men efter hans Mening var al Reformation i Kriminallove kun noget Sludder af Filosoferne, og ethvert saadant Forsøg burde brændes; der gaves kun to anvendelige Midler mod Forbrydere, mente han, og det var Fængsel og Galje.

Bed Paastædten pleiede Threshem at gjøre en længere Embedsreise. Hans Fuldmægtig Rednot skulde følge ham, og hans gamle Tjener Joe Voltke, som gjorde sig meget til af, at han havde været i Dommerens Tjeneste 42 Aar, rejste samme Morgen aften for at besøge sine Stægtninge paa Landet. Der blev ikke flere tilbage i det gamle, kjædelige Hus end Betty, som i en Person fremstillede både Stuepige, Køllepige og Husholderesse.

Dommeren havde hverken noget stort Hus eller Tjenestefolk, men derimod et overmaade stort Bibliothek. Efter Rednots, Voltkes og Betty's Mening kunde Dommeren alle dets mange Bøger udenad fra Bind til Bind, dog med Undtagelse af nogle saa nye, som stode paa en Hyld tilhøre for sig selv, og som de havde seet Fr. Threshem støtte til med et satirisk Smil, saa at de vare overbeviste om, at de blot indeholdt Duuheder, der ikke var Uagen værd at læse.

Dette vare nu som det vil — Betty, hvis ærlige Hjerte ikke kjendte Grændser for sin Uæstyggt, Hengivenhed og Bligtstælse, naar det galdt hendes strenge herre, stod samme Morgen ivrigt bestjæstiget i Bibliotheket med at tørre Støv af, da hun hørte en sæd, klagede Barnestemme udenfor Binduet. Hun havde i dette Dieblil løst et gammeldags massivt Salvbælkhus fra Skrivebordet for at pudse det rent, og idet hun nærmede sig Binduet for bedre at se, opdagede hun et lidet, blegt og magert Pigebarn, der stod udenfor og saa ud, som om hun vilde tigge.

Betty's venlige Tanker begyndte at vandre fra det varme Brød, som var blevet tilovers fra Joes Krost, til Tostkillingen i hendes Lomme, da Postbudets raske Slag blev hørt paa Gadedøren. Det var sikkerlig et Brev fra hendes Herre. Threashem skrev sjældent, naar han var hjemmeira, og kun ved vigtige Anledninger; derfor ilede hun aandeløs hen for at aabne Døren med Blækhuset og Støvlsuden i sin Haand. Da hun gjenkjendte sin Herres store og flibe Bogstaver paa Brevet og vilde skynde sig at betale Postpengene, satte hun Blækhuset ned paa Dørtrinnet, medens hun stak Haanden ned i sin store Lomme for at finde Pengepungen. Postbudet lænede sig skjædesløst mod Trappens Ræverk og saa nedover Gaden; da Betty havde betalt ham og vilde tage Blækhuset op igjen — dette Blækhus af Sølv, som hendes Herre altid havde sat saa stor Pris paa — var det borte. I det første Dieblis af Forvirring og Bestyrtelse vidste hun ikke, hvad hun skulde tænke; men pludselig erindrede hun det blege, magre Barneansigt, som hun et Øeblik før havde set ved Døren. Hun saa nedad Gaden og fik Die paa Barnet, der med en mistænkelig Hast ilede afsted; Betty kaldte Postbudet til Hjælp, og snart havde de indhentet den uslykkelige lille Thy, just som hun forsøgte paa at putte Blækhuset til en anden liden Pige omtrent af samme Alder som hun. Betty var sær- dig at græde af Glæde, da hun saa Blækhuset igjen i Sikkerhed; hun havde skjælv af Angst ved Tanken om sin Herres Misforståelse, og hendes Hjerte havde været nær ved at bryde ved den Tanke, at der maatte kunde falde en Gnist af Mis- tanke paa hendes Redelighed. Men alt dette svandt dog snart til Intet eller rettere opstod sig i latter Rødsynk med det uslykkelige forhungrede Bæsen, hun nu saa for sig.

"Du — —" begyndte Postbudet.

"Jeg har ikke smagt Mad idag", svarede Barnet i en jamrende Tone.

Disse Ord smeltede den sidste Rest af Brede i den ærlige Betty's Hjerte. Hun sagde Noget om at lade Barnet gaa, men det var forstude; en Mængde Mennesker var staaet sam- men; en Politibetjent var kommen til, og efter nogle Minu- ers Forløb blev den lille Thy ført i Baretægtkarrest.

Aftenen henraandt meget sørgeligt for den medlidende Betty; kjent Jiden i Ovnen brændte lystigt og hendes The var fortræffelig, kunde hun ikke slaa det kummerfulde Barne- ansigt ud af Tankerne. Endnu mere bedrøvet blev hun, da hun i sin bedste Kjole mødte for Ketten og gjen saa det blege, sortblede Barn, hvis Blyde paa det klareste var bevist.

"Min gode Aone", sagde Dorighedspersonen i sin ven- ligste Tone, "jeg ved, at Eders Herre vilde forsøge denne Sagt til de Dørste, men til hvad Nytte? Her er et Barn paa 7 Aar, uden Hjem, uden en menneskelig Ven, ja sandsynligvis uden Navn; kun har hørt til Gaderubstuddet, siden hun var et Spætbarn. Sender jeg hende i Fængsel, vil hun rimeligvis komme mere fordærvet, mere forhærdet ud igjen; sender jeg hende tilbage til Gaden, da vil Hungeren røre hendes mindste Plage. Derfor Nogen vilde lære hende. . . ."

"Om Forlæbelse", sagde den store Dommers Tjeneste- pige, "jeg har 281 Dollars og 10 Cents i Banken og 10 Dol-

lars i min Dragliste, dersom Skolegang. . . ."

"Ja, ja", afbrød Dorighedspersonen hende, "Skolegang udretter mere end Fængsel og Lov, og med Arbejde. . . ."

"Ja vist", sagde Betty ind, der var henrykt over denne Venlighed, og som fortolkede Alt paa sin egen Maade, "naar jeg blot kunde holde det hemmeligt for Herren, saa skulde jeg lære hende at stege og bage og stryge og rengjøre Bærel- ser og. . . ."

"Og om dette kun lykkes Eder kalvi", sagde Dorigheds- personen hende i Taksen, "saa vilde I vise Eder som en større Lovkyndig end nogen af dem, som sidde paa Dommerbænken. Den, som forbedrer den Lasterfulde er større end den, som straffer ham"

Betty forstod ikke Fuldvæsen af dette; det Eneste, hun tilfulde kunde fatte, var, at hendes Herre maatte være den stør- ste og største Lovkyndige i Berden; hvor forryget hun end der- for var, næiede hun dog med lidt mindre Uværslygt, end hun vilde have gjort, om han havde sidet paa Dommerstødet. Hun ventede til Barnet blev læsladt, tog saa et Silketørklæde op af sin Lomme, kastede det om Barnets Hals, for at det ikke skulde se saa tiggeragtigt ud, greb den Lilles Haand og bandede sig Bei gennem Mængden.

Det faldt af sig selv, at den unge Forbrøderste ved Hjemkomsten blev vadslet og venligt paaklædt, at hun blev til- strækkeligt forsynet med The og Mad, som hun graadig ned- slugte, medens hun til Betty's Forsærdelse fortalte en hel Del om sit foregaaende sørgelige Liv.

Længe efterat den Lille var sødt indsovet i Betty's Seng, der forekom Barnet som et Forbillede paa Himmelen, sad Betty oppe og beskæftigede sig med at lægge Planer for Fremtiden. Hun kunde ikke fortælle Joe Boile den hele Hi- storie; han var af en ængstelig Karakter, tilbøjelig til at tælle Skeer og Gasser, i stedsevarende Angst for at hans Herres Guldruller skulde komme bort, og meget tilkjielig til at spør- ge om alt det, han ikke saa paa den vante Plads. Hun besvarede ogsaa, hvad der virkelig skede, at hele Tidbragelsen Dagen efter vilde staa i Politiberetningen, og hun besluttede derfor, kjendt det gjorde hende ondt at maatte gjøre det, at fikke dette Blad tilside, ja hverken Dommeren eller Joe fik se det.

Et anstændigt Navn maatte jo Barnet ogsaa have, og efter nogle Dages Forløb, da den Lilles smukke Dine begyndte at kaste taknemmelige Blikke til den ærlige Betty, fik hun et godt Indsald. I hendes Herres Bibliotek hang et stort Oliemaleri, som forestillede hans Moder, hvis Døbenavn var Alice. Skulde det ikke være smukt, sagde hun til sig selv, dersom Barnet bliver en god og fornuftig Pige, dersom hun engang bliver saa flink, at hun kan stryge min Herres Dinned, bage hans Pandelager saa lysebrune som jeg og holde hans Bærelser i Orden, da at høre dette smukke Navn gjenlyde i dette Hus. Da hun saaledes selv havde besvaret dette Spørgsmaal bekjæftende, kaldte hun Barnet Alice.

En saadan Paastand, at 7 Aar tilbragte i moralsk Smuds og Fordærvelse kunde blive uden Følge, eller at et saadant Lynd paa en Gang kunde afvadsles, vilde den al- mindelige Erfaring tilbagevise. Men de smaa Mysterier i

Spisammeret bleve sjældnere, Kærlighed og Oden bleve hende til en Nødvendighed, og Arbejde behagede hende snart mere end Ledigang. Alice, denne Forbryderspire, blev endog snart den strenge Joes Bøtkes Yndling, og saa Fuldmægtigen, Hr. Rednot, lagde Mærke til hende, og Betty bibragte hende ved Hjælp af disse To ret mange nyttige Bønder og mangan god Lærdom.

Hat vare saaledes henrundne. Alice var 17 Aar. Aldrig havde Dommeren seet hende eller hørt tale om hende. Han havde beboet dette Hus i 42 Aar, men aldrig havde hans Fod belædt Kjølkenet. Betty begyndte at blive gammel og svag, ja, saa svag, at den strenge gamle Mand tilsidst begyndte at lægge Mærke dertil. En Aften kaldte han hende ind i sit Bibliotek, talte venlig til hende og bad hende at sidde ned, han mente, det nu var paa Tide at hun fik lidt Hjælp. Betty's Hjerte bankede stærkt, hendes Hemmelighed bævede paa hendes Tunge.

"Jeg var saa bange, Herren skal blive vred", flammede hun endelig, "men jeg har allerede længe været nødt til."

"Til hvad?"

"Til at have En, som kunde styrke Deres Binned, bage en god Pandekage og holde Bærelserne i Orden — Alice . . ."

Den gamle Mand saa op til Mønstret, hans Hjerte blev blødt ved dette Navn; han ringede atter, og Alice, dette Samfundets Udflugt, som han i sin Visdom vilde have fradømt enhver Modtagelse for Omvendelse og Forbedring, naar ikke Fængsel og Straf hjalp til, denne Alice stod nu for ham i sin hele Skjønhed med en kraftig Birkjomrøds Sundhed paa de blomstrende Kinder.

Kort efter blev Betty alvorlig syg; paa sin Døds seng aabenbarede hun den hele Sammenhæng for Tjæren, hvorledes Medlidensheden havde drevet hende til at redde det uskyldige Barn, hvorledes Alice nu langt overgik hende selv i Duellighed, fordi hun var bedre undervist, og hvorledes hun nu gjorde Nytte og oplivede det hele Hus med sin uskyldige Munterhed, — "vær god imod hende, dyrebare Herre", saa endte den døende Betty sin Beretning, "vær god og hjærlig, hun fortjener det".

"Jeg vil ikke alene være god mod hende", svarede den gamle Dommer, "men jeg vil endnu tage en Lærdom med mig fra Eder, Betty, som ikke alene skal gjøre Doven, men mit eget Hjerte bedre".

Fra denne Aften smilede den Lovlyndige ikke mere saa satirisk til de nye Bøger paa Hylden i sit Bibliotek, han ikke alene læste dem, men han stræbte at handle efter deres Mand. Medens Alice vimsede om ham i glad Munterhed for at udbrede Høge over det hele Hus, udfæstede han Planer til Forbedringer i Straffesystemet, som ikke altid endte med Fængsel og Galge, han tilfod, at den ærlige Betty i sin enfoldige Simpeltid bedre havde løst den Gaade, hvorledes Samfundets Døder skulle afhjælpes, end de Lovlyndige, han før havde været saa høi. Han anvendte sine store Midler til at udøve den Lærdom, han havde faaet af den døende Betty: "Undervis de Uvidende, og de Dødes Tal vil blive mindre", og han havde ingen Grund til at angre sit nye Princip.

Betalende Subskribenter.

4 Aarg. Rev. S. Mønsted, G. A. Høst, C. T. Jensen, C. S. Bakkerud, D. Ryan, Joar Prestli, Rev. P. S. Dahl.

3, 4, 5, 6 Aarg. Jno. Lientzen.

3 Aarg. Rev. J. E. Bergh.

5 og 6 Aarg. E. O. Stub.

3, 4 og 5 Aarg. Anna M. Larsen.

4 og 5 Aarg. K. Knutsen.

5 Aarg. Prof. L. Larsen.

Nye Abonnenter. Carl Norman 50 Cts, G. R. Gulløvsen 50 Cts, John Rod 50 Cts, Ole Helgesen 50 Cts, Joar Andersen 50, K. Knutsen 1.00, Henry S. Jensen 1.00, Mrs. Sophia Wendberg .50, Ole Raas 50

For solgte Souvenirs.

Bed Past. Tingstad	\$53 50
E. Thylsen, Calmar, Ia50
Mrs. R. Fow, Bratsberg, Minn	1.00
Bed Past. Sperati	2 50
" " Fosf	1.50
" " Dloisaker	4.50
" " P. S. Dahl50
E. P. Kallstad, New Hope, Wis50

\$64 50

For "Heralds" Gusholdning

E. P. Kallstad, New Hope, Wis \$ 50

Bidrag til Pacific Lutheran University.

Bed S. Olson fra Past. Vallestad's Mgh. Tacoma, Wash. en Del af Døerfludet ved en S. S. Picnic afholdt i Parkland	\$2.00
Past. Mønsted82
Bed G. D. Kustad fra Past. A. A. Thorsen fra Viggerprairie Kvindes. Østre St. Olaf, Bestyrerinde Miss Elise Hillison \$20. og T. A. Strand \$1	30.00
Til Istandvættelse af et Bærelse ved Past. Turmo fra Oluf & Mrs. Oluf Olson, af vor Frelser's Mgh. Newnan Grove, Nebr.	2 00
Bed Past. R. Pederson, Silverton, Or. fra M. G. Storaasli, D. J. Storaasli jr. Miss Elise Storaasli, R. Jensen, Past. R. Pederson, hver \$5. Miss Ingeborg Pederson og A. J. Vintnot, hver \$3, A. G. Anderson, G. W. Evans, hver \$2, Miss Mina Gullikson, T. Koopferud, Agel A. Tow, og John Sæverren, hver \$1	39.00
Mrs. R. Fow, Past. Fr. Magelsen's Mgh. Highland Br. Minn	20.00
Bed Past. Kvam, Seat 1, Wash. fra Miss Karen Randslev og Ole Rindal, hver \$1	2.00
Bed Past. Waaler fra Chr. Loren's De Waaler og Past. Waaler, hver \$1	3.00
Past. R. Bjørge, prionlig	8.11
Bed Mrs. P. O. Birkeland, Bestyrerinde for Rolands Kvindes. Bergens Mgh Past. C. B. Jacobsens Kald for at møblere et Bærelse	25 00
Bed W. T. Mørhus, Treas fra, Vinge Lutheran Society Willmar Minn, for at møblere et Bærelse	40 00
Carl Norman, Port Townsend, Wash	5.00
Bed Past. Fr. Magelsen fra Highland Prairie Kvindes. til Møblering af et Bærelse	40.00

(Tidligere \$60.00 fra samme Forening.)

\$216 93

